

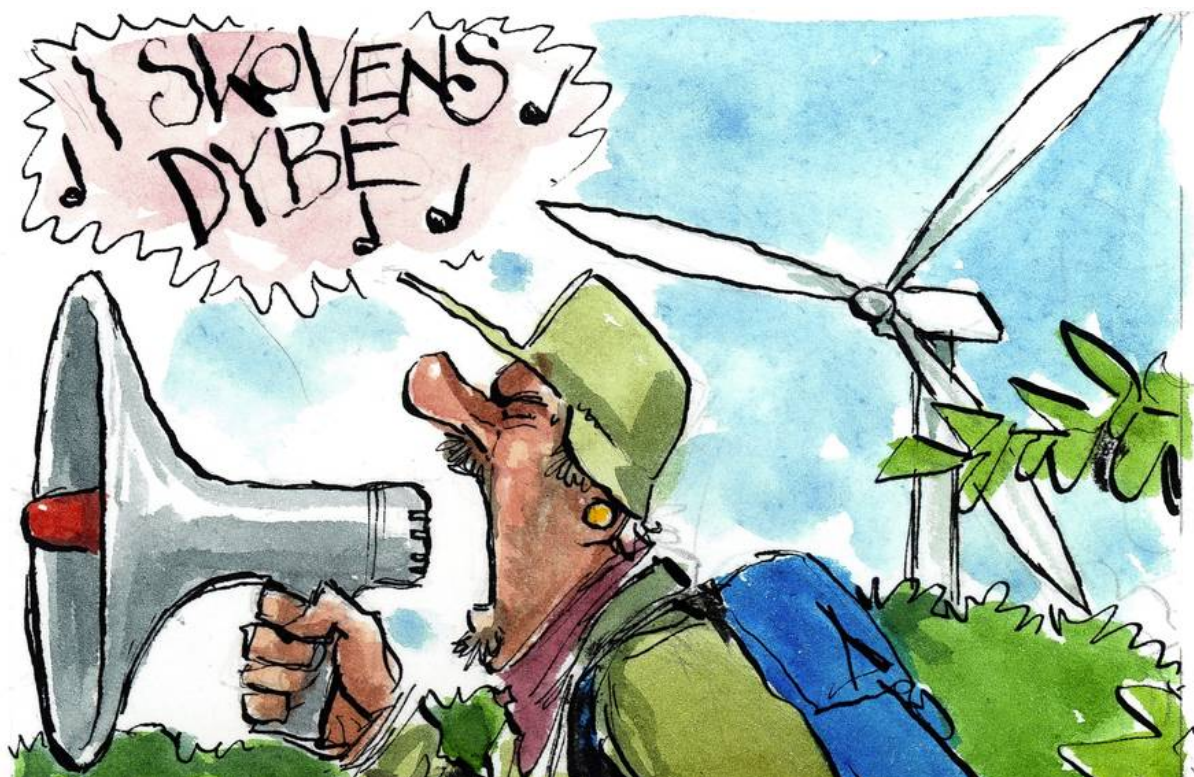
Jyllands-Posten

Dette er en kronik skrevet af en ekstern kronikør. Jyllands-Posten skelner skarpt mellem journalistik og meningsstof. Vil du skrive en kronik? Læs hvordan [her](#).

22.06.2020 KL. 16:30

Danmark har brug for en ny jordreform, der styrker det lokale demokrati - og klimaet

Der skal gøres op med silotankegangen i det åbne land, hvis ikke det skal blive en ukonstruktiv kampplads for forskellige interesser. En ny jordreform, der styrker lokaldemokratiet, er vejen frem til at finde løsninger på klimaudfordringerne, som ikke møder modstand.

Det åbne land må ikke blive en kampplads for interesser, for så bliver løsningerne både dyrere og kortsigtede – og på den lange bane vil ingen vinde. Det er helt afgørende, at der sker en sammenhængende og koordineret indsats, skriver kronikkens forfatter. Arkivtegnig: Rasmus Sand Høyer

JACOB BJERREGAARD JØRGENSEN

(S), borgmester i Fredericia Kommune og formand for KL's teknik- og miljøudvalg

LARS AAGAARD

adm. dir., Dansk Energi

MARIA REUMERT GJERDING

præsident, Danmarks Naturfredningsforening

THOR GUNNAR KOFOED

viceformand, Landbrug & Fødevarer

JOHANNES LUNDSFRYD JENSEN

(S), borgmester, Middelfart Kommune

SØREN MØLLER

formand, Fremtidens Bæredygtige Landskaber

Vi står over for alvorlige udfordringer som følge af klimaforandringer. Og over for ambitiøse mål og indsatser, hvis disse udfordringer skal løses. En håndtering af klimakrisen vil kræve rigtig mange indsatser, som tilsammen skaber en forandring.

” Vi er også alle sammen nødt til at lempe på hidtidige faste forestillinger om, hvordan den gode udsigt ser ud.

Mange af de indsatser er knyttet til vores landskaber og måden, vi bruger dem på. Men i landskaberne kan man ikke løse klimaudfordringer isoleret uden at se på den samlede virkning med f.eks. landbrug, biodiversitet og attraktive bosætningsmuligheder.

Det åbne land må ikke blive en kampplads for interesser, for så bliver løsningerne både dyrere og kortsigtede – og på den lange bane vil ingen vinde. Det er helt afgørende, at der sker en sammenhængende og koordineret indsats.

Regeringen og dens tre støttepartier har i forståelsespapiret ”En retfærdig retning for Danmark” fra den 25. juni 2019 fastslået, at »en ny regering vil tage initiativ til en jordreform«. I denne kronik sætter vi fokus på, hvordan en jordreform kan blive rammen for en sammenhængende indsats i den måde, vi i fremtiden kan og skal bruge vores landskab.

Det er vores overbevisning, at hvis de politiske partier husker, at udfordringerne er for alvorlige og sammenbundne til kortsigtede løsninger inden for særskilte interesseområder, så kan en sådan jordreform skabe de bedste forudsætninger for markante forandringer, der hviler på høj grad af enighed om brugen af det åbne land mange år frem.

LÆS OGSÅ**Det kan koste danskerne dyrt: Vindmøller holder længere end forventet** | FINANS

FOR ABONNENTER

Det er værd at huske på i den aktuelle debat og politiske forhandlinger om det loft for antallet af landvindmøller, der er lagt ind i energiaftalen med opbakning fra alle partier – men som nu giver anledning til genovervejelser. Man kan let få det indtryk, at hvis bare vindmølleloftet bliver fjernet eller blødt op, så popper der straks en masse vindmøller op i det ganske land.

Men sagen er, at vi *har* høstet mange af de lavthængende frugter, når vi skal finde egnede steder i landskabet, hvor vi kan placere vindmøller.

Udfordringerne for klima og i lige så høj grad for miljø og biodiversitet kræver store forandringer, i forhold til hvordan vi anvender landskabet.

LÆS OGSÅ**Hvem vil lægge jord til klimatilpasning?**

Vi er nødt til at fokusere på at få skabt løsninger i fællesskab og med hensyn til den lange række af interesser, som alle hører hjemme i det åbne land. Snakken om at ophæve loftet på antallet af landvindmøller bør ske i sammenhæng med alle de øvrige presserende samfundsudfordringer, som er bundet sammen i anvendelsen af vores landskaber.

Natur, miljø, klima samt erhvervs- og landdistriktsudvikling håndteres sædvanligvis i hver sin sektor og med hver sit virkemiddel og i hver sine *top-down* myndighedsplaner – som hver især er vigtige og ambitiøse – uden at skele til, hvordan de konkrete tiltag virker sammen ude i landskabet. Forskellige interesser risikerer derved at stå i vejen for bæredygtig udvikling og en fornuftig brug af vores midler og ressourcer.

Vi ønsker et opgør med den nuværende sektoropdelte tilgang til landskabet. Det vil være intet mindre end et paradigmeskifte – en moderne jordreform – hvor vi kan bruge vores landskaber mere intelligent, og hvor lokalsamfund vil handle aktivt for en grøn omstilling, fordi det giver mening lokalt.

Hvis vi tager udgangspunkt i de enkelte lokalsamfund og landskaber som en ressource, hvor løsning af presserende udfordringer omsættes til nye muligheder, så får vi mange vindere gennem afbalanceret og afvejede arealanvendelse, der levner plads til en samfundsudvikling.

For at kunne afveje disse hensyn mod hinanden, så er det en øvelse, der bør foregå i et samlet arealpuslespil, hvor vi lægger brikkerne til fremtidens bæredygtige landskaber. Vi har brug for, at politikerne tager hul på den debat.

LÆS OGSÅ

Debat: Vores ledere har spillet moralsk og politisk fallit på klimaområdet

FOR ABONNENTER

Hvis 70-procentsmålsætningen for reduceret CO₂-udledning skal lykkes i 2030, skal vi inden for få år øge energiproduktionen markant fra solcelleanlæg og fra vindmøller på land.

Dertil kommer også en stor udbygning af havvindmøller samt udbygning af den infrastruktur, som skal transportere el fra energianlæggene. Biogas er også en prioriteret vedvarende energikilde og en energikilde, der supplerer sol og vind på bedste vis, når solen ikke skinner, og der ingen vind er.

Det er vigtigt – og en forudsætning for den grønne omstilling – at der er plads til alle disse vedvarende energianlæg og den tilhørende udbygning af elnettet. Det er nu, at vi skal sikre ejerskab til og fremdrift for vedvarende energi i det åbne land.

Vi ved, at indsatserne møder lokal modstand, hvis ikke de konkrete landskabsforandringer giver mening lokalt, samtidig med at de bidrager til at løse udfordringer nationalt og globalt. Som vi så med de gule veste i Frankrig er radikale omstillingstiltag ikke uden konsekvenser for dele af samfundet. Vi må og skal ikke have gule veste i Danmark.

LÆS OGSÅ

JP mener: Det klæder regeringen at have genfundet pragmatismen

FOR ABONNENTER

Derfor skal lokaldemokratiet og landdistrikternes udviklingsmuligheder styrkes i forbindelse med gennemførelsen af en jordreform, således at initiativerne i høj grad udspringer af lokale ønsker og med lokal forankring – både fra ejere og brugere.

Samtidig er det afgørende for den lokale forankring, at den hviler på nogle helt centrale principper om frivillighed, dialog, inddragelse og erstatning for rådighedsindskrænkninger.

Vi er også alle sammen nødt til at lempe på hidtidige faste forestillinger om, hvordan den gode udsigt ser ud. Det udfordrer vores landskabsopfattelse og natursyn, men i det

intelligente landskabspuslespil, hvor vi aktiverer lokale kræfter og fællesskab i bedre brug af det åbne land, vil løsningerne møde langt større accept, end hvis de presses ned over hovedet på folk.

Hovedparten af solcelleanlæg og vindmølleparker vil blive placeret i landdistrikterne, hvor der er jord til rådighed. Og for de fleste biogasanlægs vedkommende tæt ved husdyrproduktion. Derfor kommer landdistrikterne i fremtiden til at lægge jord til den grønne energiproduktion, som skal gøre storbyerne CO₂-neutrale. Dermed er by og land uløseligt forbundet i energispørgsmålet.

De lokalsamfund, som løfter opgaven, skal gives bedre muligheder på andre parametre for at gøre landdistrikterne attraktive for bosætning og erhverv.

Og de landmænd og lodsejere, som vil skulle lægge arealer til de kommende ændringer, skal opleve, at de tilgodeses på andre måder – f.eks. gennem jordfordeling, der kan samle bedriftens arealer eller ved at bytte lavtliggende arealer med stort potentiale for klima, miljø og natur ud med mere dyrkningssikre marker.

LÆS OGSÅ

CO₂-udledning "eksporteres" til andre lande: Notat sætter spørgsmålstejn ved ambitiøs klimaindsats

Det betyder, at der er behov for nye rammer for forbedret samspil mellem kommuner, borgere, lodsejere og investorer, pensionskasser osv., så vi kan skabe reel landfornyelse.

Vi ser det som offentlig-private partnerskaber, som har den fælles målsætning at skabe de nødvendige forandringer i brugen af vores arealer. Det vil kræve massive investeringer, hvor staten bør gå forrest.

Til gengæld kan offentlige investeringer i natur-, miljø- og klimaløsninger indrettes, så de bliver en katalysator for private og almennyttige midler og sætte hjulene i gang lokalt – det kan blive afsættet for en historisk grøn omstilling af vores landskaber og landdistrikter.

Vil du have meninger direkte i din indbakke? Tilmeld dig gratis og få de seneste indlæg fra Jyllands-Postens debatsektion én gang i døgnet – [klik her](#), sæt flueben og indtast din mailadresse. Følg også [JP Debat](#) på Twitter